

Zelfvertrouwen

Grethe van Geffen in VNG Magazine, 21 oktober 2005

Op de 5th International Diversity Conference in Beijing afgelopen zomer realiseerde ik me dat het Nederlandse debat over integratie en diversiteit niet uniek is, maar gemakkelijk in een wereldwijd perspectief gezet kan worden. Op deze conferentie waren er vele bijdragen uit allerlei landen, met name uit de regio's Noord-Amerika, Australië, en Azië.

Een Chinese hoogleraar bijvoorbeeld vertelde hoe de globalisering door vele Chinezen als een bedreiging wordt ervaren. Er komen allerlei migranten binnen met andere normen en waarden, vaak met weinig respect voor de toch 5000 jaar oude Chinese cultuur. Westerse managementtrainingen worden volgens een soort 'knip en plak' methode op Chinese bedrijven geplant, in de hoop een gedragsverandering te bereiken die misschien wel past bij kapitalistisch succes maar veel minder bij aloude Chinese waarden die niet individueel maar collectief gericht zijn. Van schrik over de buitenlandse invloeden zijn een aantal Chinezen naar binnen gaan kijken om terug te vallen op de echte Chinese normen en waarden. Op dat moment werd zijn verhaal voor mij als Nederlander zeer herkenbaar, want wat was het geval: in de discussie over wat nu precies echt Chinees was, kon men het niet eens worden! Dus woekert die discussie voort en voort in dat circuit zonder dat dit tot veel bruikbare resultaten leidt...

De betreffende hoogleraar had veel humor en was bovendien een optimist. "We moeten niet bang zijn voor invloeden van buiten", zei hij, "maar meer zelfvertrouwen tonen. Marxisme, leninisme, socialisme, communisme, het kwam allemaal uit het westen: en hebben we daar geen duidelijke Chinese tint aan weten te geven? Onze cultuur is sterk en verdwijnt niet zomaar. Blijf open voor globalisering en migratie, want wij Chinezen maken daar echt wel wat Chinees van".

Het is spannend om te zien dat Nederland niet als enige worstelt met alle 'vreemde' invloeden van buiten. Het zet de gedachte dat het allemaal aan onszelf ligt omdat we het integratiebeleid jaren verwaarloosd hebben in een ander perspectief, namelijk dat van een internationale ontwikkeling waar wij, evenals alle andere landen op de wereld, zo goed mogelijk mee om moeten leren gaan. Dat gaat niet zonder vallen en opstaan.

Als ik onszelf vergelijk met China, dan denk ik dat we evenals sommige Chinezen ons hebben laten aantasten in ons zelfvertrouwen. Of je nu spreekt met iemand uit Nieuw-Zeeland, Canada, de Verenigde Arabische Emiraten, India of Maleisië: allen hebben het gevoel dat de toenemende diversiteit leidt tot een soort krachtmeting tussen de lokale cultuur en nieuwe invloeden. Met name de Aziaten met hun pragmatische aanpak hebben daarbij indruk op me gemaakt. In het westen steken wij veel energie in de principiële vraag *hoe het zou moeten, hoe het hoort*. De resultaten daarvan in Nederland zijn vooralsnog niet verpletterend, en uit de VS en Engeland kwamen op de conferentie weinig succesvolle verhalen naar voren. Uit Azië daarentegen wel; opvallend in hun aanpak is het sterke accent op de vraag: *wat werkt?*

We hoeven dus niet terug naar onze eigen normen en waarden, want die lijken onzichtbaar maar hebben sowieso een sterke doorwerking. Laten we het zelfvertrouwen tonen om aan de slag te gaan met dat wat werkt.

Reactie? g.vangeffen@seba.nl